

Fackförbundet ST:s remissyttrande över departementsskrivelsen ”Bättre migrationsrättsliga regler för forskare och studenter” (Ds 2024:31)

Övergripande synpunkter

Under de senaste åren har många migrationspolitiska förändringar gjorts som inneburit att Sverige blivit ett mindre attraktivt land att söka sig till och slå sig ner i permanent. År 2021 ändrades lagstiftningen så att det blev svårare för doktorander att få permanent uppehållstillstånd. Därefter har den följande regeringen föreslagit skärpta regler för arbetstillstånd, infört så kallade ”återvändningsbidrag”, föreslagit skärpta krav för medborgarskap, föreslagit skärpta regler för studietillstånd, tillsatt utredning för höjda krav på ”god vandel”- med ökade möjligheter till återkallelse av uppehållstillstånd på oklara grunder.

När det gäller de försämrade möjligheterna för doktorander att erhålla uppehållstillstånd, liksom svårigheterna för forskare, har det sedan 2021 skett en bred mobilisering mot nu gällande migrationsregler, där även vi som facklig organisation aktivt medverkat till att få en ändring till stånd. De förslag som gäller doktorander och forskare i den första delen av departementsskrivelsen tillmötesgår den här kritiken och vi välkomnar dessa förslag, som är klara förbättringar. Vi anser dock att det krävs förbättrade migrationsrättsliga regler så snart som möjligt när det gäller ukrainska flyktingar som är i Sverige med anledning av EU:s massflyktsdirektiv.

Däremot är vi kritiska till vissa av de förslag i den andra delen av departementsskrivelsen som berör studenter. De skärpta reglerna innebär klara försämringar för tredjelandsmedborgare, leder samtidigt till ökad administration hos lärosätena och snedvrider lärosätenas huvuduppgifter.

När det gäller den tredje delen om ökat informationsutbyte och ändringar vad gäller antagnings- och studieregister är vi bland annat kritiska mot förslagen om kraven på registrering medborgarskap och krav på fast adress för erhållande av uppehållstillstånd.

Vi ifrågasätter att kostnaderna blir begränsade för lärosätena och inte medför något behov av ändrade anslag och därför anser vi att en utredning är nödvändig om merkostnaden för de nya uppgifter som föreslås att läggas på lärosätena.

När det gäller ikraftträdande anser vi att de förbättrade villkoren för doktorander och forskare bör genomföras tidigare än den 1 mars 2026.

Hela yttrandet återfinns här:

[Länk](#)